

Príspevok do verejnej konzultácie podľa § 10 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách

Názov konzultácie:

VÝZVA na podávanie pripomienok k návrhu oznámenia o schválení ceny za služby poskytované významným podnikom na relevantnom trhu č. 4

Identifikačné údaje dotknutej osoby:

Asociácia lokálnych poskytovateľov internetu

Sídlo: Popradská 12, 040 01 Košice

IČO: 42248841

Kontakt: 0650 122 222, alpi@alpi.sk

Kontaktná osoba: Michal Rybárik

Respondent (ALPI) je občianskym združením, ktoré združuje približne 50 podnikov poskytujúcich elektronické komunikačné siete a služby.

Na základe úradom vyhlásenej verejnej konzultácie podávame pripomienky k návrhu na schválenie maximálnych cien, ktoré môže významný podnik účtovať na relevantnom trhu č. 4 – veľkoobchodný trh fyzického prístupu, vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu, poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste, t.j. jednorazové ceny za služby zariadenia prístupu k infraštruktúre a periodické mesačné ceny za používanie prístupu k infraštruktúre, ktoré predložila spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „spoločnosť ST“), ako významný podnik podľa rozhodnutia zo dňa 17.12.2014.

1. Poskytnutie prístupu ku káblovodom, HDPE rúram, trubičkám - za 1 m

Predložený návrh obsahuje periodické mesačné ceny za služby:

- poskytnutie prístupu ku káblovodom - za 1 m – 1,087 EUR mesačne
- poskytnutie prístupu k HDPE rúram - za 1 m – 0,952 EUR mesačne
- poskytnutie prístupu k trubičkám - za 1 m – 0,939 EUR mesačne

Navrhované ceny považujeme za neprimerané, a žiadame ich kontrolu a prehodnotenie.

Z praktických skúseností členov ALPI s výstavbou podzemných optických sietí (čo zahŕňa výstavbu káblovodov, HDPE rúr a trubičiek), ako aj z uzavretých zmlúv o spolupráci pri výstavbe sietí medzi podnikmi vrátane podniku ST a.s. (na základe ktorých sa viaceré podniky umiestnia v jedenej trase svoje vedenia, pričom znášajú pomernú časť nákladov na výstavbu trasy) vyplýva, že náklady na výstavbu pozostávajú predovšetkým z týchto komponentov:

- projektová dokumentácia, inžiniering, povolenie stavby – orientačná cena 0,5 až 1 EUR za meter trasy, bez ohľadu na počet prvkov umiestnených v trase,

- zemné práce (výkop v nespevnených a spevnených plochách, pretláčanie komunikácií, pokládka všetkých prvkov do výkopu, spätné úpravy) – orientačná cena 10 až 20 EUR za meter trasy, bez ohľadu na počet prvkov v trase,
- materiál – káblovody, HDPE rúry, trubičky – orientačná cena 0,2 až 1 EUR/meter za každý prvok umiestnený v trase

Vzhľadom na to, že najvýznamnejšiu časť nákladov tvoria zemné práce, je bežnou praxou umiestňovať do trasy väčší počet prvkov (káblovodov, HDPE rúr, trubičiek) než je aktuálna prevádzková potreba. Umiestnenie takýchto rezervných prvkov do trasy v čase jej výstavby predstavuje iba malé navýšenie nákladov, v porovnaní s nákladmi, ktoré by bolo nutné vynaložiť na neskoršie opakovanie zemných prác.

Pre účely zjednodušenia výpočtu môžeme vyčísliť priemerné náklady na meter podzemnej trasy:

- projektovanie + zemné práce – spolu priemerne 15 EUR za meter
- prvky v trase (káblovod, HDPE, trubička) – priemerne 0,5 EUR za meter za prvok v trase

Rozpustením nákladov na projektovanie + zemné práce medzi jednotlivé prvky umiestnené v trase dostávame **priemerný náklad na výstavbu (obstaranie) jedného prvku trase, t.j. káblovodu, HDPE rúry alebo trubičky, závislý od počtu prvkov umiestnených v trase:**

- 1 prvok v trase = 15,50 EUR/meter/prvok $(15 + 0,50)$
- 2 prvky v trase = 8 EUR/meter/prvok $((15 + 2*0,50) / 2)$
- 3 prvky v trase = 5,5 EUR/meter/prvok $((15 + 3*0,50) / 3)$
- 4 prvky v trase = 4,25 EUR/meter/prvok $((15 + 4*0,50) / 4)$
- 5 prvkov v trase = 3,5 EUR/meter/prvok $((15 + 5*0,50) / 5)$
- 7 prvkov v trase = 2,64 EUR/meter/prvok $((15 + 7*0,50) / 7)$
- 10 prvkov v trase = 2 EUR/meter/prvok $((15 + 10*0,50) / 10)$

Okrem vyššie uvedených nákladov na výstavbu podzemných trás sú nám známe tiež trhové (komerčné) ceny, za ktoré si podniky navzájom poskytujú **prístup k HDPE rúram alebo mikrotrubičkám formou ich odpredaja alebo dlhodobého prenájmu (20 a viac rokov)**. Tieto ceny sa spravidla pohybujú v intervale 8 až 15 EUR za meter za prvok, pričom priemerná resp. obvyklá cena je na úrovni cca 12 EUR za meter za prvok (jednorázová cena za kúpu alebo prenájom na 20 a viac rokov).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že:

- **jednorázové náklady na obstaranie jedného prvku v trase (káblovodu, HDPE rúry, trubičky) sú cca v rozpätí od 2 EUR do 15,50 EUR za meter za prvok,**
- **jednorázová trhová (komerčná) cena za odkúpenie alebo dlhodobý prenájom (20 a viac rokov) takéhoto prvku v trase je cca v rozpätí 8 až 15 EUR**

Predložený návrh uvažuje o cene za prenájom jedného prvku v rozpätí od 0,939 EUR/mesiac do 1,087 EUR/mesiac, zjednodušene 1 EUR/mesiac za každý prvok, t.j. cca 12 EUR za rok. **Navrhovaná cena prenájmu za 1 rok teda približne zodpovedá celkovému nákladom na obstaranie (výstavbu či kúpu) takéhoto prvku, pričom však životnosť takýchto prvkov je najmenej 20 rokov. Aj pri zohľadnení primeraného zisku sa nám navrhovaná cena javí ako nadhodnotená, a to minimálne 10-násobne.**

Pri prenájme je tiež treba brať do úvahy, že samotný káblvod, HDPE rúra či trubička nie sú využiteľné pre prenos dát – pre prenos dát je nutné do tejto trasy inštalovať kábel a ukončiť ho v koncových bodoch trasy, čo predstavuje pre žiadateľa o prístup ďalšie náklady - a to pri začatí prenájmu (montáž) aj pri jeho skončení (demontáž). S ohľadom na tieto dodatočné náklady nie je vôbec zmysluplné prenajímať si káblvody, HDPE rúry či chráničky na dobu 1 roka alebo kratšiu. Pokiaľ je cena 1-ročného prenájmu káblvodu porovnateľná s nákladmi na jeho obstaranie (výstavbu, kúpu), neexistuje dôvod si takúto trasu prenajímať za žiadnych okolností.

Cena prenájmu na úrovni cca 1 EUR za meter káblvodu, HDPE rúry alebo trubičky by bola primeraná a zmysluplná, a približne by zodpovedala nákladom so zohľadnením primeraného zisku podniku, ak by takáto cena bola platná pre nájom po dobu 1 roka, a nie po dobu 1 mesiaca ako je to uvedené v návrhu. Žiadame úrad o kontrolu a prehodnotenie týchto cien; v prípade požiadavky predložíme úradu podklady preukazujúce opodstatnenosť vyššie uvedených nákladových cien.

2. Úplný prístup k optickému vláknu bod - bod

Preložený návrh obsahuje periodickú cenu za službu **úplného prístupu k optickému vláknu bod – bod, stanovenú na 123,84 EUR mesačne**. Z návrhu pritom nevyplýva resp. nie je zrejmé, o akú dĺžku optického vlákna sa jedná.

Pokiaľ by sa jednalo o vlákno napr. od rozvádzača pri päte bytového domu po účastnícku zásuvku v bytovom dome, kde dĺžka vlákna by bola napr. 40 metrov, takáto cena je neprimerane vysoká, nakoľko celkové náklady na vybudovanie takejto trasy by približne zodpovedali mesačnému prenájmu.

Pokiaľ by sa naopak jednalo napr. o optické vlákno v trase Bratislava – Košice, s dĺžkou napr. 450 000 metrov, takáto cena by bola naopak neprimerane nízka.

Je preto primerané a logické viazať cenu prenájmu na konkrétnu prenajatú dĺžku trasy, čo v predložennom návrhu ceny absentuje, resp. nie je to z neho dostatočne zrejmé.

Pri prenájme nenasvietených optických vlákien (dark fiber) je na trhu zaužívaná komerčná cena 1 EUR za dvojvlákno za meter za rok, čo predstavuje cenu cca 0,04 EUR za jedno vlákno za meter za mesiac.

Keďže takáto trhovú cenu je medzi podnikmi všeobecne známa a je podnikmi akceptovaná aj v postavení prenajímateľa, aj postavení nájomcu, je ju možné považovať za cenu, ktorá primerane zohľadňuje náklady podniku aj primeraný zisk, a zároveň za cenu, ktorá svojou výškou neodrádza záujemcov od využívania takejto služby. Máme za to, že regulovaná cena by sa nemala od tejto trhovo stanovenej a akceptovanej ceny významne odlišovať.

Navrhujeme, aby cena za prenájom vlákna bod-bod bola určená so zohľadnením dĺžky konkrétneho prenajímaného vlákna, a aby pri určení ceny bola braná na zreteľ trhovo akceptovaná cena 1 EUR za dvojvlákno za meter za rok.

3. Poskytnutie prístupu ku oporným bodom nadzemného vedenia

V predloženom cenovom návrhu nie je obsiahnutá cena za prenájom (resp. sprístupnenie) oporných bodov nadzemného telekomunikačného vedenia (stĺpov), pre umiestnenie telekomunikačných vedení iného podniku.

Oporné body (stĺpy) spĺňajú pritom porovnateľnú resp. zhodnú funkciu, ako káblovody, HDPE rúry či trubičky, ktorých prenájom je v návrhu obsiahnutý. Rozdiel medzi týmito prvkami je fakticky iba v tom, že káblovody, HDPE rúry a trubičky slúžia pre inštaláciu a prevádzku podzemného telekomunikačného vedenia, a oporné body (stĺpy) slúžia pre inštaláciu a prevádzku nadzemného telekomunikačného vedenia.

V prípade oporných bodov podniku Slovak Telekom a.s. členovia ALPI v priebehu uplynulých rokov opakovane prejavovali záujem o využitie (sprístupnenie) týchto oporných bodov, pričom zo strany ich vlastníka nebolo týmto dopytom resp. žiadosťami vyhovené. Oporné body ST pritom tvoria významnú súčasť telekomunikačnej infraštruktúry na území Slovenskej republiky, ktorú nie je zmysluplné duplikovať výstavbou ďalších oporných bodov iného podniku, s ohľadom na ekonomickú stránku veci, aj na životné prostredie.

Preto navrhujeme a žiadame, aby cenový návrh bol doplnený o prenájom (poskytnutie prístupu) k oporným bodom nadzemného vedenia telekomunikačnej siete. Cenu je možné stanoviť buď paušálne za jeden oporný bod, bez ohľadu na počet umiestnených prvkov (kábllov, káblových spojiek, rozvádzačov), alebo je možné cenu stanoviť so zohľadnením počtu prvkov (kábllov, rozvádzačov, spojiek) umiestnených na opornom bode žiadateľom o sprístupnenie.

Za zohľadnenie a zapracovanie pripomienok Vám vopred ďakujeme.

V Košiciach, 24.4.2015

Michal Rybárik
predseda predsedníctva
